

ПОГОДЖЕНО
Протокол педагогічної ради
№01 від 21.08.2026 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ по закладу освіти
№53-о від 21.08.2026 року

ПРАВИЛА
використання платформ штучного інтелекту в освітньому
процесі Ліцею №197 ім.Дмитра Луценка Святошинського району міста Києва

ПРАВИЛА використання платформ штучного інтелекту в освітньому процесі (далі – Правила) Ліцею №197 ім.Дмитра Луценка Святошинського району міста Києва (далі – заклад освіти) регламентують використання технологій штучного інтелекту (далі – ШІ) здобувачами освіти, вчителями, адміністрацією та іншими учасниками освітнього процесу з метою використання ШІ для підвищення якості освіти, персоналізації навчання та підготовки учнів до цифрового світу. Використання ШІ повинно відповідати чинному законодавству України, нормам академічної доброчесності, безпеки та етики.

I. Загальні принципи використання ШІ

1. Прозорість: учасники освітнього процесу повинні бути поінформовані про використання ШІ-інструментів, їхні можливості та обмеження.
2. Відповідальність: кожен учасник несе відповідальність за використання ШІ відповідно до чинного законодавства, етичних норм та внутрішніх правил закладу освіти.
3. Конфіденційність та захист даних: використання ШІ повинно здійснюватися з дотриманням вимог щодо захисту персональних даних здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу.
4. Рівність та інклюзивність: ШІ-інструменти повинні бути доступними для всіх учасників освітнього процесу, незалежно від їхніх потреб та можливостей.
5. Критичне мислення: використання ШІ не повинно підміняти розвиток критичного мислення, аналітичних навичок та самостійного навчання учнів.
6. Етичне використання: забороняється використання ШІ для плагиату, шахрайства, дискримінації, поширення недостовірної інформації або будь-яких інших протиправних чи неетичних дій.
7. Постійний розвиток: учасники освітнього процесу повинні постійно підвищувати свою обізнаність щодо можливостей та ризиків використання ШІ.

II. Правила використання ШІ для учнів:

1. Навчання та дослідження:
 - ШІ може використовуватися як допоміжний інструмент для пошуку інформації, генерації ідей, структурування матеріалу;
 - здобувачі освіти повинні критично оцінювати інформацію, отриману за допомогою ШІ, та перевіряти її з інших надійних джерел;
 - забороняється подавати роботи, повністю або значною мірою створені ШІ, як власні, без належного посилання та зазначення використання ШІ;

- при використанні ШІ для перекладу необхідно розуміти оригінальний текст і перевіряти якість перекладу;
 - пам'ятати, що ШІ може робити помилки або створювати неточний, неповний або упереджений контент;
 - порівнювати інформацію з фактами, проводити власне дослідження та вводити додаткові запитання ШІ, щоб оцінити потенційні помилки чи упередження.
2. Виконання завдань:
- ШІ може використовуватися для допомоги у розв'язанні математичних задач, написанні коду, створенні презентацій тощо, але лише як інструмент, що сприяє розумінню процесу, а не як засіб для автоматичного виконання завдання без розуміння;
 - ШІ не можна використовувати для виконання отриманих завдань за здобувача освіти.
3. Комунікація:
- при використанні ШІ для спілкування (наприклад, чат-ботів) слід усвідомлювати, що це не живе спілкування з людиною;
 - не розголошувати особисту інформацію при використанні публічних ШІ-інструментів.
4. Надмірна залежність від ШІ:
- попри те, що штучний інтелект може бути корисною підтримкою, помічником і репетитором, не покладатися виключно на інформацію або рішення, створені ШІ;
 - практикувати та розвивати власне критичне мислення, креативність, навички письма, навички спілкування тощо.
5. Відповідальність:
- здобувачі освіти несуть відповідальність за наслідки використання ШІ згідно чинного законодавства;
 - у разі виявлення порушень правил використання ШІ, до здобувачів освіти можуть застосовуватися заходи виховного характеру (до 14 років) чи притягнення до академічної відповідальності.
6. Категорично заборонено:
- використовувати ШІ, щоб видавати себе за іншу особу (однокласників, учителів, громадських діячів тощо) без їхнього явного дозволу та участі;
 - використовувати ШІ для створення підроблених електронних листів, публікацій у соціальних мережах, зображень, аудіозаписів, відео або інших повідомлень чи представлень.

III. Правила використання ШІ для вчителів:

1. Підготовка до уроків та розробка навчальних матеріалів:
- ШІ може використовуватися для пошуку навчальних ресурсів, генерації ідей для уроків, створення тестових завдань (з подальшою перевіркою та адаптацією);
 - ШІ може допомогти в персоналізації навчання, аналізуючи прогрес здобувачів освіти та пропонуючи індивідуальні навчальні траєкторії.
2. Оцінювання:

- ІІІ може використовуватися для автоматичної перевірки окремих типів завдань (наприклад, тести з закритими питаннями), але остаточне оцінювання повинно залишатися за вчителем з урахуванням різних аспектів роботи здобувача освіти;
 - не допускається використання ІІІ для оцінювання творчих робіт без ретельного аналізу вчителем.
3. Адміністративна робота:
- ІІІ може використовуватися для автоматизації рутинних адміністративних завдань, таких як складання розкладів, ведення статистики тощо.
4. Професійний розвиток:
- ІІІ може бути інструментом для самоосвіти та підвищення кваліфікації вчителів.
5. Етика та відповідальність:
- вчителі повинні бути прикладом етичного використання ІІІ для здобувачів освіти;
 - вчителі повинні навчати здобувачів освіти правилам та етиці використання ІІІ;
 - вчителі несуть відповідальність за інтеграцію ІІІ в освітній процес таким чином, щоб це сприяло розвитку здобувачів освіти, а не їхній залежності від технологій;
 - у разі виявлення порушень правил використання ІІІ для педагогічних працівників може застосовуватися академічна відповідальність (професійне обмеження) чи дисциплінарна (згідно з Кодексом законів про працю).

ІV. Правила використання ІІІ для адміністрації закладу освіти:

1. Управління та адміністрування:
- ІІІ може використовуватися для оптимізації адміністративних процесів, управління ресурсами, аналізу даних про успішність здобувачів освіти та ефективність навчального процесу.
2. Прийняття рішень:
- рішення, що стосуються освітнього процесу та здобувачів освіти, не повинні прийматися виключно на основі даних, отриманих від ІІІ. Людський фактор та експертна оцінка є обов'язковими.
3. Забезпечення безпеки та конфіденційності:
- адміністрація закладу освіти несе відповідальність за забезпечення безпечного та етичного використання ІІІ, а також за захист персональних даних здобувачів освіти та працівників при використанні ІІІ-інструментів.
4. Впровадження та підтримка:
- адміністрація закладу освіти відповідає за впровадження відповідних ІІІ-інструментів та забезпечення необхідної технічної підтримки та навчання для всіх учасників освітнього процесу.
5. Розробка та оновлення правил:
- адміністрація школи закладу освіти повинна періодично оновлювати правила використання ІІІ з урахуванням нових технологій та етичних викликів.

V. Порядок впровадження та контролю:

1. Ознайомлення: усі учасники освітнього процесу повинні бути ознайомлені з цими правилами.
2. Навчання: для вчителів та здобувачів освіти необхідно проводити навчання щодо ефективного, безпечного та етичного використання ІІІ.
3. Моніторинг: заклад освіти здійснює моніторинг використання ІІІ, виявляє можливі порушення та запобігає їм.
4. Зворотний зв'язок: слід заохочувати зворотний зв'язок від усіх учасників освітнього процесу щодо використання ІІІ та вдосконалення правил його застосування.
5. Перегляд: Правила повинні регулярно переглядатися та оновлюватися відповідно до розвитку технологій та потреб освітнього процесу.